

Zitting van 30 maart 2026 - gemeenteraad Toelichting niet vertrouwelijk

In openbare zitting

INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKINGSVERBANDEN

1. Werkingssubsidies Vlaanderen bovenlokale cultuurwerking Erfgoed en Cultuur Zuiderkempen

Situering

Deze nota gaat over de aanvraag van structurele werkingssubsidies voor de bovenlokale cultuurwerking van Erfgoed en Cultuur Zuiderkempen bij Vlaanderen.

Na een intensief traject met alle betrokken lokale besturen en projectverenigingen besloten de gemeenten Grobbendonk, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Lier, Nijlen, Olen, Vorselaar en Westerlo om (verder) intergemeentelijk samen te werken rond erfgoed en cultuur. De elf gemeenten besloten om binnen de projectvereniging Erfgoed en Cultuur Zuiderkempen de volgende deelwerkingen uit te bouwen:

- Erfgoedcel Zuiderkempen: een regiogrensoverschrijdende cultureel erfgoedcel voor de elf gemeenten.
- IOED Zuiderkempen Oost: een regioconforme IOED voor de gemeenten Grobbendonk, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Olen, Vorselaar en Westerlo.
- IOED Zuiderkempen West: een regioconforme IOED voor de gemeenten Heist-op-den-Berg, Lier en Nijlen.
- **Bovenlokale cultuurwerking Zuiderkempen:** een regioconforme bovenlokale cultuurwerking voor de gemeenten Grobbendonk, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Olen, Vorselaar en Westerlo.

De acht gemeenten die vanaf 2027 bovenlokaal zullen samenwerken rond cultuur zijn op dit moment allen aangesloten bij een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking, vijf gemeenten bij PV Neteland en drie gemeenten bij Cultuur & erfgoed de Merode. De acht gemeenten vallen allen in referentieregio Kempen en voldoen door de samenwerking binnen Cultuur Zuiderkempen vanaf 2027 bijgevolg aan de Vlaamse richtlijnen om regioconform samen te werken.

Wettelijke gronden

- Het decreet lokaal bestuur van 12 december 2017 en latere wijzigingen.
- Het regiodecreet van 3 februari 2023.
- Statuten van de projectvereniging Erfgoed en Cultuur Zuiderkempen (voorheen Kempens Karakter).
- Gemeenteraadsbeslissing van 24 november 2025 - Erfgoed en cultuur Zuiderkempen.
- Het Bovenlokaalcultuurdecreet van 8 maart 2024.

Toelichting en advies

Procedure

De Vlaamse werkingssubsidie voor bovenlokale cultuur moet voor de periode 2027-2032 uiterlijk op 1 april 2026 aangevraagd worden.

De minister beslist uiterlijk op 1 oktober 2026 over de toekenning van de subsidies. In geval van een positieve beslissing loopt de werkingssubsidie van 2027 tot en met 2032.

Beleidsplan 2027-2032

De cultuurbeleidsnota 2027 – 2032 met beleidsplan en meerjarenbegroting van Cultuur Zuiderkempem wordt toegevoegd in bijlage.

Dit beleidsplan kwam tot stand op basis van evaluaties van de huidige werkingen in het werkingsgebied en een kort maar krachtig participatief beleidsplanningstraject. Betrokken actoren waren de bevoegde schepenen, algemeen directeurs, medewerkers van de lokale besturen en het werkveld van cultuuractoren.

Financiële informatie

Het uitvoeringsbesluit bij het Bovenlokaalcultuurdecreet legt het maximale subsidiebedrag vast op 0,9 euro/inwoner. Daarnaast is er een verplichte bijdrage vanuit de gemeenten van minstens 75 % van het geïndexeerde subsidiebedrag. De inbreng van de gemeenten bedraagt 0,68 euro/inwoner en wordt net als het subsidiebedrag jaarlijks geïndexeerd. Bij een goedkeuring van het aangevraagde subsidiebedrag zal het totaalbudget van de bovenlokale cultuurwerking het eerste jaar 198.174 euro bedragen.

Argumentatie van de gemeenteraad leidende tot het uiteindelijke besluit

De gemeenteraad gaat akkoord met het voorstel van Erfgoed en Cultuur Zuiderkempem en het college van burgemeester en schepenen.

Financiële weerslag

Kosten	De inbreng van de gemeenten bedraagt 0,68 euro/inwoner en wordt net als het subsidiebedrag jaarlijks geïndexeerd.
	10.090,52 euro (incl. btw)
Actie	AC260066
Actie omschrijving	We beschermen, bewaren en maken het eigen cultureel, roerend en onroerend erfgoed meer zichtbaar.
MJP nummer	MJP260584

Uit de kredietcontrole door de financiële dienst op 26 februari 2026 blijkt dat er voldoende budget is voorzien in het budget 2026.

BESLUIT

De gemeenteraad van gemeente Herselt keurt het beleidsplan en de meerjarenbegroting 2027-2032 van Cultuur Zuiderkempem in bijlage en de aanvraag van een Vlaamse werkingssubsidie voor de periode 2027-2032 goed.

2. Erfgoedcel Zuiderkempem

Situering

Na een intensief traject met alle betrokken lokale besturen en projectverenigingen besloten de gemeenten Grobbendonk, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Lier, Nijlen, Olen, Vorselaar en Westerlo om verder intergemeentelijk samen te werken rond erfgoed en cultuur. De elf gemeenten besloten om binnen de projectvereniging Erfgoed en Cultuur Zuiderkempem de volgende deelwerkingen uit te bouwen:

- Erfgoedcel Zuiderkempem: een regiogrensoverschrijdende cultureel erfgoedcel voor de elf gemeenten.
- IOED Zuiderkempem Oost: een regioconforme IOED voor de gemeenten Grobbendonk, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Olen, Vorselaar en Westerlo.
- IOED Zuiderkempem West: een regioconforme IOED voor de gemeenten Heist-op-den-Berg, Lier en Nijlen.

- Cultuur Zuiderkempen: een regioconforme cultuurregio voor de gemeenten Grobbendonk, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Olen, Vorselaar en Westerlo.

Voor de werking rond cultureel erfgoed (erfgoedcel) zijn de elf gemeenten op dit moment allemaal aangesloten bij een intergemeentelijk samenwerkingsverband, negen gemeenten bij Kempens Karakter en twee gemeenten bij Cultuur & Erfgoed de Merode. De werkingsgebieden van die bestaande intergemeentelijke structuren vallen in vier verschillende referentieregio's.

De elf gemeenten besloten dus om vanaf 2027 samen een erfgoedcelwerking uit te bouwen. Aangezien de gemeenten deels in referentieregio Kempen en deels in referentieregio Rivierenland liggen, vroegen we een afwijking op de regiovorming aan. Die afwijkingvraag werd formeel ingediend op 19 september 2025 en op 13 februari 2026 goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Wettelijke gronden

Het decreet lokaal bestuur van 12 december 2017 en latere wijzigingen.

Het regiodecreet van 3 februari 2023.

Het cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.

Beslissing van de Vlaamse regering met betrekking tot de afwijking op de referentieregio's van 13 februari 2026.

Statuten van de projectvereniging Erfgoed en Cultuur Zuiderkempen (voorheen Kempens Karakter).

Gemeenteraadsbeslissing van 24 november 2025.

Toelichting en advies

Procedure

De aanvraag van een Vlaamse werkingssubsidie als erfgoedcel (bovenlokale dienstverlener cultureel erfgoed) voor de periode 2027-2032 moet uiterlijk op 1 april 2026 worden ingediend. De minister beslist uiterlijk op 1 oktober 2026 over de toekenning van de subsidie. In geval van een positieve beslissing maakt het Departement Cultuur, Jeugd en Media samen met de erfgoedcel een 'cultureelerfgoedconvenant' of samenwerkingsovereenkomst op voor de subsidieperiode. De werkingssubsidie loopt vervolgens van 2027 tot en met 2032.

Budget

In het cultureelerfgoeddecreet worden de bedragen van de Vlaamse werkingssubsidie en de financiële bijdrage van de lokale besturen niet vastgelegd. Op dit moment bedraagt de Vlaamse werkingssubsidie voor de erfgoedcel Kempens Karakter circa 310.000 euro/jaar. We vragen dat dit bedrag verder wordt opgetrokken tot 375.000 euro/jaar vanaf 2027. De lokale besturen besloten alvast om als groep een dotatie van 0,50 euro/inwoner te voorzien. Zoals gestipuleerd in de statuten van de projectvereniging wordt de exacte dotatie per gemeente berekend op basis van een forfaitair bedrag en een bedrag per inwoner.

Meerjarenplan 2027-2032

Het meerjarenplan 2027-2032 van Erfgoedcel Zuiderkempen wordt toegevoegd in bijlage. Het beleidsplan kwam tot stand op basis van een evaluatie van de huidige erfgoedcel-werkingen in het werkingsgebied en een kort maar krachtig participatief beleidsplanningstraject met veel gesprekken met de betrokken actoren. Er werden ook twee grote participatiemomenten georganiseerd voor het erfgoedveld en de lokale besturen, met name op 27 september en 15 oktober 2025.

Argumentatie van de gemeenteraad leidende tot het uiteindelijke besluit

De gemeenteraad volgt het advies van het college van burgemeester en schepenen.

BESLUIT

De gemeenteraad van gemeente Herselt keurt het meerjarenplan en de meerjarenbegroting 2027-2032 van de Erfgoedcel Zuiderkempem in bijlage en de aanvraag van een Vlaamse werkingssubsidie voor de periode 2027-2032 goed.